

**Sprawozdanie z posiedzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia
Społecznej Akademii Nauk w Łodzi
z dnia 11 grudnia 2025 roku**

Uczestnicy posiedzenia:

dr inż. Zdzisław Szymański, prof. SAN – Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
prof. dr hab. Stanisław Orkisz – nauczyciel akademicki
dr hab. Robert Jundo – nauczyciel akademicki
dr hab. Piotr Rozwadowski – nauczyciel akademicki
dr Eulalia Adasiewicz – nauczyciel akademicki
dr Maciej Dębski – nauczyciel akademicki
dr Małgorzata Domańska – nauczyciel akademicki
dr Aneta Kondrzycka-Dąda – nauczyciel akademicki
dr Arkadiusz Kujawa – nauczyciel akademicki (nieobecny)
dr Grzegorz Mnich – nauczyciel akademicki
dr Mariusz Nyk – nauczyciel akademicki
dr Katarzyna Øestervemb – nauczyciel akademicki
dr Małgorzata Roślak – nauczyciel akademicki
dr inż. Agnieszka Siwocha – nauczyciel akademicki
dr Michał Tumielewicz – nauczyciel akademicki
dr Mateusz Kuzdak – przedstawiciel pracodawców
mgr Miron Maicki – przedstawiciel pracodawców
Miłosz Cichoszewski – przedstawiciel studentów
mgr Ewelina Szmyt – przedstawiciel DJK

Ponadto na zaproszenie Przewodniczącego Komisji w posiedzeniu uczestniczyli: dr Krzysztof Kandefer, prof. SAN – Pełnomocnik Rektora ds. organizacji dydaktyki, dr Katarzyna Dudek – prodziekan Wydziału Lekarskiego, dr Małgorzata Luiza Kmiec – nauczyciel akademicki, opiekun kierunku „kosmetologia” oraz dr Krystian Karolak – st. specjalista DJK.

Harmonogram spotkania:

1. Informacja o realizacji rekomendacji z poprzedniego posiedzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia (10 grudnia 2024 r.).
2. Podsumowanie raportów powizytacyjnych z ocen programowych PKA.
3. Kierunki wyznaczone do oceny programowej PKA w roku akademickim 2025/2026 – stan przygotowań.
4. Opracowanie wytycznych określających zasady korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji w procesie przygotowywania prac etapowych i dyplomowych.
5. Wyniki badania oceny jakości zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2024/2025 (semestr zimowy i letni) oraz analiza kwestionariusza na rok akademicki 2025/2026.
6. Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich.
7. Analiza kwestionariusza do badania oceny bazy dydaktycznej, naukowej do potrzeb procesu kształcenia, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia w roku akademickim 2025/2026 oraz najważniejsze wnioski z poprzedniej edycji badania.

8. Analiza badania oceny zajęć dydaktycznych oraz oceny placówki medycznej prowadzącej zajęcia kliniczne na kierunku lekarskim.
9. Omówienie doboru metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w Uczelni.
10. Standaryzacja harmonogramu zajęć dydaktycznych oraz organizacji procesu kształcenia.
11. Sprawy różne.

Ad. 1 Informacja o realizacji rekomendacji z poprzedniego posiedzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia

Przewodniczący Komisji dr inż. Zdzisław Szymański, prof. SAN przedstawił informację o stopniu realizacji rekomendacji sformułowanych na posiedzeniu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia w dniu 10 grudnia 2024 r. Omówiono w szczególności:

- monitorowanie warunków studiowania i potrzeb studentów – badanie oceny bazy dydaktycznej, obsługi administracyjnej i organizacji procesu kształcenia realizowane jest co dwa lata zgodnie z procedurą P-06; na potrzeby kolejnej edycji, zaplanowanej na czerwiec 2026 r., zmodyfikowano kwestionariusz badania (pkt 7). Wnioski z monitorowania są realizowane, jak np. organizacja strefy wypoczynku dla studentów we wszystkich lokalizacjach, doposażenie Centrum Symulacji Medycznych, organizacja nowoczesnej bezkontaktowej biblioteki opartej na systemie książkomatów.
- obsadę zajęć dydaktycznych – rekomendacje dotyczące uwzględniania Stanowiska interpretacyjnego nr 8/2020 Prezydium PKA, specjalizacji naukowej i doświadczenia dydaktycznego oraz zawodowego prowadzących, unikania nadmiernego obciążenia dydaktycznego, zapewniania zastępstw z uwzględnieniem kwalifikacji, szkoleń i mentoringu dla nowo zatrudnionych nauczycieli akademickich oraz kompetencji cyfrowych osób prowadzących zajęcia zdalne zostały uwzględnione przy planowaniu obsady zajęć na rok akademicki 2025/2026,
- ocenę zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli akademickich dokonywaną przez studentów (procedura P-09) – badanie przeprowadzono w obu semestrach roku akademickiego 2024/2025, a kwestionariusz zmodyfikowano na rok akademicki 2025/2026 (pkt 5). Wyniki badań uwzględnia się w ocenie okresowej nauczycieli akademickich,
- doskonalenie programów studiów – zasady wskazane przez Komisję, w tym konsultowanie z interesariuszami zewnętrznymi i studentami liczby godzin przeznaczonych na realizację zajęć (w tym godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów), oferty specjalności i zajęć do wyboru, stosowanie aktywizujących metod kształcenia (m.in. PBL) oraz pełne wykorzystywanie zaleceń PKA, zostały uwzględnione w przeglądzie programów studiów, m.in. na kierunku „psychologia” (pkt 2); w odniesieniu do planowanego uruchomienia studiów II stopnia na kierunku „grafika” powołano zespół roboczy pod kierunkiem prof. Grzegorza Chojnackiego, który przygotował wytyczne dotyczące uruchomienia kierunku, zapotrzebowania kadrowego i niezbędnej rozbudowy infrastruktury, a także program studiów oraz część sylabusów,
- modyfikację podzakładki „Jakość Kształcenia” na stronie internetowej Uczelni – poprzez poprawę nawigacji i umieszczenie odniesienia do DJK w zakładce Uczelnia SAN, zapewnienie spójności komunikacyjnej, natomiast poczynione zostały starania, by zachować jak największą aktualność informacji zawartych w tej sekcji.

Komisja przyjęła informację o realizacji rekomendacji z poprzedniego posiedzenia i uznała, że są one realizowane na bieżąco. Rekomendacje wymagające kontynuacji zostały ujęte w zestawieniu rekomendacji (pkt 12).

Ad. 2 Podsumowanie raportów powizytacyjnych z ocen programowych PKA

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia przedstawił informację dotyczącą przebiegu oraz wyników wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej przeprowadzonej na kierunku „psychologia”, prowadzonym jako jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym. Wskazano, że kierunek uzyskał ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do trzech lat. Następnie omówiono najważniejsze zalecenia sformułowane przez Zespół Oceniający PKA, obejmujące w szczególności:

- konieczność aktualizacji treści programowych z uwzględnieniem najnowszych wyników badań naukowych oraz praktyki evidence-based w obszarze psychologii klinicznej i zdrowia,
- zwiększenie spójności metodologicznej i redakcyjnej prac magisterskich oraz ich silniejsze powiązanie z efektami uczenia się i profilem praktycznym kierunku,
- wzmocnienie aktywności naukowo-badawczej kadry dydaktycznej oraz aktualizacja treści programowych poprzez powiązanie działalności naukowej z realizowanym procesem dydaktycznym,
- rozwój umiędzynarodowienia procesu kształcenia,
- dalsze doskonalenie mechanizmów funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia.

Prof. Zdzisław Szymański poinformował, że w odpowiedzi na zalecenia Zespołu Oceniającego PKA oraz raport powizytacyjny zostały wdrożone kompleksowe działania naprawcze i projakościowe. Obejmują one m.in.:

- przeprowadzenie szczegółowego przeglądu i aktualizacji programów studiów oraz sylabusów, w tym uwzględnienie aktualnych klasyfikacji ICD-11 i DSM-5 oraz współczesnych podejść diagnostycznych i terapeutycznych,
- rozszerzenie treści programowych o zagadnienia z zakresu psychopatologii rozwojowej dzieci i młodzieży,
- wdrożenie systemowych rozwiązań służących integracji treści teoretycznych i praktycznych oraz rozwojowi kompetencji praktycznych studentów,
- rozwój współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w szczególności z przedstawicielami środowiska psychologii klinicznej i psychologii zdrowia oraz sektora ochrony zdrowia,
- wdrożenie działań wspierających rozwój aktywności naukowej kadry dydaktycznej, udział w konferencjach oraz umiędzynarodowienie procesu kształcenia,
- wzmocnienie mechanizmów monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia realizowanych przez Komisję Programową oraz Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia.

Przewodniczący podkreślił, że działania naprawcze zostały już wdrożone lub są sukcesywnie realizowane, a ich skuteczność będzie podlegała dalszemu monitorowaniu w ramach wewnętrznych procedur jakościowych Uczelni oraz kolejnej oceny programowej PKA.

Komisja zarekomendowała przygotowanie zestawienia działań naprawczych w podziale na poszczególne zalecenia Zespołu Oceniającego PKA, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych, terminów realizacji oraz mierników ich skuteczności. Zestawienie będzie podstawą monitorowania postępów przez Komisję Programową kierunku psychologia oraz przedmiotem informacji przedstawianej Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia na kolejnych posiedzeniach.

Jednocześnie Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia poinformował, że pozostałe kierunki objęte wizytacjami PKA, tj. „informatyka”, „grafika” oraz kierunek lekarski, uzyskały oceny pozytywne z maksymalnym, sześcioletnim okresem obowiązywania oceny programowej, co potwierdza kompleksowe spełnienie standardów i kryteriów oceny jakości kształcenia PKA na tych kierunkach oraz skuteczność funkcjonujących na Uczelni mechanizmów zapewniania jakości kształcenia.

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia poinformował ponadto, że ocena programowa kierunku „filologia” prowadzonego w Filii w Warszawie, przewidziana na rok akademicki 2024/2025, nie została przeprowadzona, ponieważ Rektor, na podstawie uchwały Senatu, podjął decyzję o zniesieniu tego kierunku, w związku z czym Prezydium PKA odstąpiło od jego oceny.

Ad. 3 Kierunki wyznaczone do oceny programowej PKA w roku akademickim 2025/2026 – stan przygotowań oraz informacja o ich przebiegu

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia dr inż. Zdzisław Szymański, prof. SAN zapoznał członków Komisji z wykazem kierunków wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2025/2026. Wśród wskazanych kierunków znalazły się:

- kosmetologia studia I oraz II stopnia – Filia w Warszawie,
- turystyka i rekreacja studia I stopnia – Filia w Warszawie,
- organizacja produkcji filmowej i telewizyjnej studia I stopnia – Filia w Warszawie,
- bezpieczeństwo wewnętrzne studia I oraz II stopnia – Filia w Kielcach,
- geodezja i kartografia studia inżynierskie – jednostka macierzysta w Łodzi.

Dr Małgorzata Luiza Kmiec przekazała informację dotyczącą przebiegu wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku „kosmetologia”, która odbyła się w dniach 7–8 listopada 2025 r. Poinformowano, że Uczelnia oczekuje obecnie na raport powizytacyjny Zespołu Oceniającego PKA. Jednocześnie podkreślono, że w trakcie wizytacji nie sformułowano ani nie przekazano wstępnych zaleceń dotyczących funkcjonowania kierunku ani jakości realizowanego procesu kształcenia. W trakcie dyskusji zwrócono uwagę na prawidłowe przygotowanie dokumentacji oraz organizację procesu wizytacji, a także podkreślono zaangażowanie kadry dydaktycznej i administracyjnej w przygotowanie i przebieg oceny programowej.

Dr Maciej Dębski poinformował, że wizytacja Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku „turystyka i rekreacja” została zaplanowana na 19–20 grudnia 2025 r., tj. bezpośrednio przed przerwą świąteczną. Wskazano, że obecnie trwają intensywne przygotowania do wizytacji, obejmujące m.in. ponowną weryfikację materiałów dydaktycznych. Poinformowano również, że Uczelnia oczekuje na wskazanie przez Zespół Oceniający prac etapowych i dyplomowych przeznaczonych do oceny. Zwrócono uwagę, że etap związany z wyborem oraz analizą prac studenckich wymaga szczególnej staranności, ponieważ stanowi jeden z istotnych elementów oceny jakości procesu kształcenia oraz osiągniętych efektów uczenia się.

W odniesieniu do kierunku „organizacja produkcji filmowej i telewizyjnej” dr Maciej Dębski poinformował, że trwają przygotowania do sporządzenia raportu samooceny oraz prace obejmujące sprawdzenie i ponowną weryfikację materiałów związanych z prowadzoną działalnością dydaktyczną. W celu koordynacji tych działań powołano zespół roboczy pod kierunkiem dr. Zbigniewa Sikory, prof. SAN oraz mgr. Piotra Kinickiego.

W związku z powyższym członkowie Komisji poprosili o informacje dotyczące realizacji prowadzonego corocznie przez Komisje Programowe kierunków przygotowujących się do oceny programowej wewnętrznego przeglądu losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych pod kątem ich zgodności z efektami uczenia się, kierunkiem i profilem studiów oraz poprawności oceny i recenzji. Przewodniczący Komisji poinformował, że przeglądy są prowadzone i ustalono, iż takie informacje zostaną przedstawione na kolejnym posiedzeniu.

Jednocześnie poinformowano członków Komisji, że Rektor po uwzględnieniu opinii Senatu Uczelni podjął decyzję o ostatecznym wygaszeniu działalności Filii w Kielcach oraz o zaprzestaniu prowadzenia kierunku „geodezja i kartografia” w jednostce macierzystej w Łodzi. W związku z podjętymi decyzjami organizacyjnymi oraz zakończeniem procesu kształcenia na wskazanych kierunkach, Polska Komisja Akredytacyjna odstąpiła od przeprowadzenia oceny programowej na tych kierunkach.

Ad. 4 Zasady korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji w procesie przygotowywania prac etapowych i dyplomowych

Prof. Zdzisław Szymański zainicjował dyskusję na temat zasad wykorzystywania narzędzi sztucznej inteligencji w procesie przygotowywania prac etapowych oraz dyplomowych. W trakcie dyskusji zwrócono uwagę na dynamiczny rozwój narzędzi AI oraz konieczność wypracowania jednolitych regulacji obowiązujących w Uczelni, które z jednej strony umożliwią korzystanie z nowoczesnych technologii wspierających proces uczenia się, z drugiej natomiast zapewnią przestrzeganie zasad rzetelności akademickiej, samodzielność pracy studenta oraz ochronę standardów jakości kształcenia. Dyskutowano o zakresie dopuszczalnego wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w przygotowywaniu prac studenckich, wskazując, że AI może pełnić funkcję wspomagającą m.in. w zakresie korekty językowej i stylistycznej, porządkowania struktury tekstu, wyszukiwania literatury czy przygotowywania zestawień danych, jednak nie może zastępować samodzielnej pracy intelektualnej studenta ani prowadzić do przejęcia przez narzędzia AI zasadniczej roli w opracowaniu koncepcji pracy, analizie wyników czy formułowaniu wniosków. W toku dyskusji wypracowano wytyczne dotyczące korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji przy przygotowywaniu prac etapowych i dyplomowych, które stanowią podstawę do opracowania zarządzenia Rektora regulującego zasady wykorzystania AI w procesie kształcenia. Przyjęte rozwiązania przewidują m.in.:

- obowiązek zachowania samodzielności pracy studenta,
- odpowiedzialność studenta za treść pracy, w tym jej poprawność merytoryczną, metodologiczną i etyczną,
- obowiązek ujawnienia zakresu wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w procesie przygotowania pracy,
- określenie niedopuszczalnych form wykorzystania AI, w szczególności generowania całości lub istotnych części prac,
- możliwość stosowania przez Uczelnię narzędzi służących weryfikacji samodzielności prac etapowych i dyplomowych.

Prof. Szymański podkreślił, że opracowane wytyczne mają charakter projakościowy i porządkujący oraz stanowią odpowiedź na wyzwania związane z rozwojem technologii sztucznej inteligencji przy jednoczesnym zachowaniu standardów uczciwości akademickiej i jakości procesu kształcenia.

Komisja zarekomendowała ponadto: wprowadzenie jednolitego wzoru oświadczenia studenta o zakresie wykorzystania narzędzi AI, dołączanego do prac etapowych i dyplomowych; przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli akademickich i promotorów w zakresie projektowania metod weryfikacji efektów uczenia się odpornych na nieuprawnione użycie AI oraz dokonanie przeglądu funkcjonowania przyjętych rozwiązań po zakończeniu roku akademickiego 2025/2026.

Ad. 5 Wyniki badania oceny jakości zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2024/2025 oraz analiza kwestionariusza na rok akademicki 2025/2026

Kierownik Działu Jakości Kształcenia mgr Ewelina Szmyt przedstawiła wyniki badania dotyczącego oceny jakości zajęć dydaktycznych oraz pracy nauczycieli akademickich realizowanego zgodnie z procedurą P-09 „Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów”. Podkreślono, że celem badania jest monitorowanie jakości procesu dydaktycznego, identyfikacja obszarów wymagających doskonalenia oraz wspieranie działań projakościowych związanych z oceną pracy nauczycieli akademickich. Poinformowano, że ankietyzacja została przeprowadzona w formie anonimowej, zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej, a kwestionariusz obejmował zagadnienia dotyczące organizacji zajęć, przygotowania merytorycznego prowadzących, relacji wykładowców ze studentami, praktycznego wymiaru zajęć oraz sposobu weryfikacji efektów uczenia się. Omówiono wyniki uzyskane w semestrze zimowym i letnim roku akademickiego 2024/2025. Wskazano, że ankietę pobrało łącznie ponad 8 tys. studentów, przy czym wskaźnik zwrotności wyniósł ok. 40% (tj. ok. 3,2 tys. wypełnionych ankiet). Podkreślono, że najwyżej ocenianymi obszarami zarówno w SAN w Łodzi, jak i w Filii SAN w Warszawie były:

- kultura osobista prowadzących,
- realizacja zajęć zgodnie z harmonogramem,
- gotowość nauczycieli akademickich do odpowiadania na pytania studentów oraz udzielania dodatkowych wyjaśnień.

W trakcie prezentacji zwrócono uwagę, że niższe oceny dotyczyły przede wszystkim:

- wykorzystywania infrastruktury dydaktycznej i technologii informatycznych,
- udostępniania materiałów dydaktycznych,
- aktywizowania studentów do uczestnictwa w zajęciach,
- możliwości nabywania nowych umiejętności praktycznych podczas zajęć.

Mgr Ewelina Szmyt podkreśliła również wysoki poziom zgodności metod weryfikacji efektów uczenia się z zapisami sylabusów oraz pozytywną ocenę przez studentów jasności kryteriów zaliczenia przedmiotów.

W toku dyskusji omówiono rekomendacje wynikające z przeprowadzonych badań. Wskazano w szczególności na potrzebę:

- zwiększenia zwrotności ankiet studenckich, zwłaszcza w semestrze letnim,
- dalszego doskonalenia pytań ankietowych,
- organizowania spotkań ze studentami po zakończeniu semestru w celu omawiania wyników ankietyzacji,
- wzmacniania aktywizujących metod dydaktycznych oraz wykorzystywania nowoczesnych technologii w procesie kształcenia,
- uwzględnienie wyników ankietyzacji w planach doskonalenia warsztatu dydaktycznego i w ofercie szkoleń.

Podkreślono, że wyniki ankietyzacji stanowią istotny element funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia oraz są wykorzystywane przy planowaniu działań projakościowych, ocenie okresowej nauczycieli akademickich oraz doskonaleniu organizacji procesu dydaktycznego.

Mgr Ewelina Szmyt przedstawiła analizę kwestionariusza ankiety oceny jakości zajęć dydaktycznych obowiązującego w roku akademickim 2024/2025 oraz propozycje zmian opracowane na potrzeby edycji badania realizowanego w roku akademickim 2025/2026. Wskazano, że przeprowadzona analiza miała na celu doskonalenie narzędzia ankietyzacji studentów, zwiększenie przejrzystości pytań oraz lepsze dostosowanie kwestionariusza do aktualnych potrzeb związanych z monitorowaniem jakości procesu dydaktycznego.

W trakcie prezentacji omówiono zakres zmian wprowadzonych do nowej wersji ankiety. Podkreślono, że zachowano dotychczasowy podział pytań odnoszących się do organizacji zajęć, relacji wykładowcy ze studentami, przygotowania merytorycznego prowadzącego oraz praktycznego wymiaru przedmiotu i osiągania efektów uczenia się. Jednocześnie dokonano modyfikacji części pytań oraz doprecyzowania ich treści w celu zwiększenia jednoznaczności odpowiedzi udzielanych przez studentów.

W szczególności zwrócono uwagę na:

- zmianę pytania dotyczącego realizacji konsultacji na pytanie odnoszące się do przekazywania informacji o dostępności dyżurów i konsultacji prowadzącego,
- usunięcie pytania dotyczącego sprawiedliwej oceny studenta w oparciu o jasno sprecyzowane kryteria, którego interpretacja budziła wątpliwości metodologiczne,
- doprecyzowanie pytań dotyczących sposobów weryfikacji wiedzy i umiejętności poprzez rozróżnienie zajęć wykładowych oraz ćwiczeniowych i praktycznych,
- zmianę końcowej części ankiety poprzez zastąpienie określenia „uwagi” bardziej otwartą formułą „dodatkowe komentarze”, zachęcającą studentów do przekazywania szerszej informacji zwrotnej.

W toku dyskusji podkreślono, że proponowane zmiany mają charakter projakościowy i wynikają zarówno z analizy dotychczasowych wyników ankietyzacji, jak i rekomendacji dotyczących doskonalenia narzędzi ewaluacji jakości kształcenia. Zwrócono uwagę, że nowa wersja kwestionariusza ma umożliwić pozyskiwanie bardziej precyzyjnych danych dotyczących organizacji procesu dydaktycznego, metod weryfikacji efektów uczenia się oraz jakości pracy nauczycieli akademickich.

Podkreślono również, że zmodyfikowany kwestionariusz będzie wykorzystywany w badaniach ankietowych realizowanych od roku akademickiego 2025/2026 i stanowi element działań podejmowanych w ramach doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia.

Ad. 6 Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich

Następnym punktem dyskusji na posiedzeniu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia Społecznej Akademii Nauk w Łodzi była informacja o planowanym przez dziekanów oraz kierowników katedr i zakładów procesie hospitacji zajęć dydaktycznych, który obejmuje wszystkich nauczycieli akademickich (poddawani są oni tej ocenie nie rzadziej niż raz na dwa lata, co określa procedura *P-08: Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych*). W uzasadnionych przypadkach (w przypadku skarg studentów dotyczących prowadzenia zajęć przez danego nauczyciela akademickiego lub uzyskania przez niego niskiej oceny w ankietach studenckich) przewiduje się przeprowadzenie hospitacji interwencyjnych.

Kierownik Działu Jakości Kształcenia mgr Ewelina Szmyt przedstawiła wnioski z hospitacji zajęć przeprowadzonych w roku akademickim 2024/2025. W tym okresie w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi zrealizowano 297 hospitacji na prowadzonych kierunkach studiów, w tym na kierunkach przewidzianych do oceny PKA. Hospitacjami objęto zarówno wykłady, jak i ćwiczenia. Niemal połowa hospitacji (137, tj. 46%) odbyła się w trybie online za pośrednictwem platformy Microsoft Teams. Wszystkie hospitacje zrealizowano zgodnie z planem; nie przeprowadzono żadnej hospitacji interwencyjnej.

Osoby przeprowadzające hospitacje z upoważnienia władz wydziałów nie stwierdziły istotnych nieprawidłowości ani uchybień. Spośród hospitowanych osób 261 (88%) otrzymało ocenę bardzo dobrą, a 36 (12%) – ocenę dobrą. Uznano, że zajęcia były prowadzone prawidłowo, a nauczyciele akademicy prezentowali wysoki poziom przygotowania merytorycznego. Stwierdzono zgodność tematyki hospitowanych zajęć z programem studiów i treściami kształcenia określonymi w sylabusach. Wszystkie hospitowane wykłady miały charakter wykładów problemowych z prezentacją.

W trakcie hospitowanych ćwiczeń i konwersatoriów nauczyciele akademicy aktywizowali studentów poprzez organizowanie pracy w grupach oraz powierzanie im konkretnych problemów badawczych do rozwiązania. Zadania te miały najczęściej praktyczny charakter i były ściśle powiązane z treściami programowymi realizowanego przedmiotu. Praca zespołowa, odpowiednio ukierunkowana i moderowana przez prowadzącego, sprzyjała kształtowaniu umiejętności logicznego i analitycznego myślenia, formułowania właściwych pytań oraz prowadzenia merytorycznej dyskusji z poszanowaniem odmiennych poglądów. Podejmowane działania przyczyniały się tym samym do zwiększenia zaangażowania studentów w proces kształcenia oraz motywowały ich do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Istotnym elementem prowadzonych ćwiczeń i konwersatoriów była również dyskusja dydaktyczna, która stwarzała studentom możliwość prezentowania własnych opinii i stanowisk, a jednocześnie rozwijała umiejętność aktywnego i uważnego słuchania innych. Uczestnicy zajęć mieli okazję wspólnie analizować i oceniać przedstawiane fakty, konfrontować różne punkty widzenia oraz korzystać z wiedzy i doświadczeń pozostałych osób. Większość studentów aktywnie angażowała się w podejmowane dyskusje i chętnie prezentowała swoje stanowisko.

Do mankamentów zaobserwowanych podczas hospitowanych zajęć zdalnych należały przede wszystkim problemy natury technicznej, obejmujące okresowe pogorszenie jakości połączenia internetowego po stronie prowadzących oraz chwilowe przerwy w komunikacji. W niektórych przypadkach studenci nie mieli również możliwości aktywnego uczestniczenia w dyskusji prowadzonej za pośrednictwem platformy Microsoft Teams. Ograniczenia te wynikały zarówno z niewystarczających możliwości technicznych urządzeń wykorzystywanych przez studentów, jak i z problemów z dostępem do internetu, które w większym stopniu dotyczyły osób zamieszkujących mniejsze miejscowości.

Po zakończeniu hospitacji osoby je przeprowadzające odbyły rozmowy pohospitacyjne ze wszystkimi hospitowanymi nauczycielami akademickimi, zwracając szczególną uwagę na obszary wymagające doskonalenia.

Po zapoznaniu się z raportami szczegółowymi i przeprowadzeniu dyskusji Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia rekomenduje podjęcie dalszych działań doskonalących umiejętności dydaktyczne kadry, szczególnie w zakresie wykorzystania narzędzi do kształcenia zdalnego i

samodzielnego rozwiązywania problemów technicznych, a także stosowania aktywizujących metod dydaktycznych (obszar oceniony relatywnie nisko w ankietach studenckich – pkt 5).

Komisja przyjęła do wiadomości plan hospitacji na rok akademicki 2025/2026, obejmujący 210 hospitacji, w tym hospitacje zajęć na kierunkach przewidzianych do oceny programowej PKA.

Ad. 7 Analiza kwestionariusza do badania oceny bazy dydaktycznej, naukowej do potrzeb procesu kształcenia, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia w roku akademickim 2025/2026 oraz najważniejsze wnioski z poprzedniej edycji badania

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia dr inż. Zdzisław Szymański, prof. SAN wyjaśnił, że w roku akademickim 2024/2025 nie przeprowadzono badania ankietowego dotyczącego oceny dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia, ponieważ zgodnie z procedurą P-06 WSZJK badanie to realizowane jest co dwa lata. Kolejna, VIII edycja zostanie przeprowadzona w czerwcu 2026 r., a szczegółowa analiza jej wyników zostanie przedstawiona na posiedzeniu Komisji w grudniu 2026 r. W związku z potrzebą dalszego doskonalenia narzędzi monitorowania jakości kształcenia dokonano modyfikacji kwestionariusza służącego do badania opinii studentów dotyczących warunków realizacji procesu kształcenia oraz funkcjonowania Uczelni. Modyfikację przeprowadzono na podstawie dotychczas stosowanego narzędzia, z zachowaniem pytań umożliwiających porównywanie wyników w kolejnych edycjach badania. Postanowiono zrezygnować z pomiaru stopnia ważności poszczególnych obszarów dotyczących pośrednio lub bezpośrednio infrastruktury dydaktycznej, koncentrując się bardziej na zbadaniu poziomu zadowolenia studentów. Jednocześnie rozszerzono zakres badania o elementy istotne z punktu widzenia aktualnych potrzeb studentów oraz monitorowania jakości procesu kształcenia. W szczególności uporządkowano zakres tematyczny pytań dotyczących bazy dydaktycznej i naukowej, organizacji procesu kształcenia, obsługi administracyjnej oraz systemu wsparcia studentów. Uwzględniono również aspekty związane z dostępnością infrastruktury, warunkami pracy i odpoczynku studentów, bezpieczeństwem i atmosferą studiowania, rozwojem naukowym i osobistym, działalnością organizacji studenckich, współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz możliwościami mobilności zagranicznej. Rozszerzenie kwestionariusza pozwala na bardziej szczegółową identyfikację mocnych stron Uczelni oraz obszarów wymagających doskonalenia. Wprowadzane zmiany mają również na celu zwiększenie użyteczności wyników badania w procesie planowania działań naprawczych i doskonalących. Modyfikacja kwestionariusza służy zatem zwiększeniu jego przejrzystości, wartości diagnostycznej i przydatności do systematycznego monitorowania jakości kształcenia oraz warunków studiowania w Społecznej Akademii Nauk.

Przypomniano również najważniejsze wnioski z poprzedniej edycji badania, przeprowadzonej w czerwcu 2024 r. i omówionej na posiedzeniu Komisji w dniu 10 grudnia 2024 r. Studenci najwyżej ocenili wówczas m.in. jakość obsługi w Bibliotece (4,35), kulturę osobistą pracowników Dziekanatu (4,33), jakość połączenia internetowego podczas zajęć (4,33), poczucie bezpieczeństwa i życzliwą atmosferę na Uczelni (4,32), przydatność Wirtualnego Dziekanatu (4,31) oraz przygotowanie wykładowców do prowadzenia zajęć (4,30). Najniższe oceny dotyczyły aktywności Samorządu Studenckiego (3,34), kontaktu Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym (3,38), oferty Biura Karier Studenckich (3,44), działalności kół naukowych i organizacji studenckich (3,59) oraz dostępności informacji związanych z tokiem

studiów (3,67). Wśród respondentów zdecydowanie przeważali studenci studiów niestacjonarnych (87%), co należy uwzględnić przy planowaniu działań doskonalących.

Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia rekomenduje kontynuację działań doskonalących, w szczególności: zwiększenie aktywności i widoczności działań Samorządu Studenckiego; rozwijanie działalności kół naukowych i organizacji studenckich; wzmocnienie oferty i promocji Biura Karier; intensyfikację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami i praktykami; usprawnienie przekazywania studentom bieżących informacji dotyczących organizacji toku studiów; analizę możliwości dostosowania godzin pracy Dziekanatu do potrzeb studentów niestacjonarnych oraz zwiększenie promocji elektronicznych zasobów bibliotecznych i naukowych baz danych. Skuteczność tych działań zostanie oceniona na podstawie wyników kolejnej edycji badania, przedstawionych na posiedzeniu Komisji w grudniu 2026 r.

Ad. 8 Analiza badania oceny zajęć dydaktycznych oraz oceny placówki medycznej prowadzącej zajęcia kliniczne na kierunku lekarskim

Dr Krystian Karolak, przedstawiciel DJK, omówił zmiany wprowadzone w kwestionariuszu ankietowym. W ramach doskonalenia procesu monitorowania i oceny jakości kształcenia na kierunku lekarskim dokonano modyfikacji kwestionariusza ankietowego służącego do badania opinii studentów na temat jakości zajęć dydaktycznych i pracy kadry dydaktycznej. Zmiany wprowadzone w obecnej wersji kwestionariusza w stosunku do narzędzia stosowanego do 2024 r. mają przede wszystkim charakter uszczegóławiający i dostosowujący narzędzie do specyfiki kształcenia na kierunku lekarskim, w szczególności do zajęć praktycznych i klinicznych. Istotną zmianą jest zwiększenie liczby kryteriów oceny z 16 w poprzedniej wersji do 18 w obecnym kwestionariuszu. Największe rozszerzenie dotyczy obszaru organizacji zajęć. Obecnie, oprócz oceny realizacji zajęć zgodnie z harmonogramem, udostępniania materiałów oraz przedstawienia studentom sylabusu, uwzględniono także przekazywanie informacji dotyczących dostępności dyżurów i konsultacji prowadzącego. Doprecyzowano również kryterium dotyczące realizacji zajęć zgodnie z harmonogramem, rozszerzając je o ocenę efektywnego wykorzystania czasu przez prowadzącego. Wprowadzone zostały ponadto nowe kryteria odnoszące się bezpośrednio do specyfiki zajęć praktycznych i klinicznych. Studentom umożliwiono ocenę, zapoznania się z regulaminem pracowni, a także czy prowadzący przekazuje i egzekwuje zasady stosowania środków ochrony osobistej podczas zajęć praktycznych. Rozszerzenie kwestionariusza o te elementy pozwala uwzględnić w procesie ewaluacji nie tylko aspekty organizacyjne i dydaktyczne, ale również warunki realizacji zajęć praktycznych oraz kwestie związane z bezpieczeństwem studentów. Modyfikacji poddano również kryteria dotyczące stosunku wykładowcy do studentów. W poprzedniej wersji oceniano dokonywanie „sprawiedliwej” oceny studenta w oparciu o jasno sprecyzowane kryteria, natomiast w obecnej wersji zastosowano określenie „obiektywnej” oceny studenta. Zmiana ta kładzie większy nacisk na przejrzystość i jednoznaczność procesu oceniania oraz jego oparcie na wcześniej określonych, dostępnych i znanych studentom kryteriach.

Wyraźnej zmianie uległ również sposób oceny merytorycznego przygotowania wykładowcy. W poprzedniej wersji ankiety znajdowało się ogólne kryterium dotyczące dbałości prowadzącego o jakość realizowanych zajęć. W obowiązującym kwestionariuszu zostało ono zastąpione bardziej szczegółowym kryterium odnoszącym się do aktualności zawartości merytorycznej zajęć, jej zgodności z najnowszą wiedzą medyczną i wymaganymi standardami. Zmiana ta pozwala w większym stopniu odnosić ocenę jakości dydaktyki do specyfiki kierunku

lekarskiego oraz do aktualności treści przekazywanych studentom. Doprecyzowano również część dotyczącą sposobów weryfikacji efektów uczenia się. W obecnej wersji wyraźniej rozdzielono ocenę wiedzy w ramach zajęć wykładowych od oceny umiejętności w ramach zajęć ćwiczeniowych i praktycznych. Rozwiązanie to lepiej odpowiada specyfice kształcenia na kierunku lekarskim i umożliwia pozyskanie bardziej ukierunkowanej informacji zwrotnej dotyczącej sposobu osiągania i weryfikowania poszczególnych efektów uczenia się. Podsumowując, dr Krystian Karolak stwierdził, że wprowadzone zmiany mają na celu zwiększenie szczegółowości i użyteczności informacji pozyskiwanych od studentów w procesie oceny jakości kształcenia. Obecna wersja kwestionariusza w większym stopniu uwzględnia specyfikę kierunku lekarskiego, w szczególności znaczenie zajęć praktycznych i klinicznych, aktualności wiedzy medycznej, bezpieczeństwa realizacji zajęć oraz przejrzystości procesu oceniania. Wprowadzone modyfikacje wzmacniają tym samym funkcję ankiety jako narzędzia monitorowania jakości procesu dydaktycznego oraz pozyskiwania informacji zwrotnej wykorzystywanej w doskonaleniu organizacji i realizacji kształcenia na kierunku lekarskim.

W ostatnim badaniu wzięło udział 54 studentów, co daje 82% uprawnionych do udziału w ankiecie. Analiza rezultatów przeprowadzonego badania ankietowego pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

- ogólna ocena jakości realizowanych zajęć jest pozytywna. Średnia ocena dla analizowanych przedmiotów wynosi około 4,70, co wskazuje na wysoki poziom satysfakcji studentów z procesu dydaktycznego,
- większość analizowanych przedmiotów uzyskała wysokie oceny, a w przypadku części z nich średnia przekroczyła 4,90. Szczególnie korzystnie oceniono m.in. język angielski, psychologię lekarską, pediatrię, chemię ogólną oraz histologię z embriologią,
- studenci wysoko ocenili liczebność grup umożliwiającą efektywne uczestnictwo w zajęciach (średnia 4,90), a także przekazywanie i egzekwowanie zasad stosowania środków ochrony podczas zajęć praktycznych (4,88) oraz zapoznavanie z regulaminem pracowni (4,84),
- wysokie oceny uzyskały również: aktualność i zgodność treści z wiedzą medyczną oraz obowiązującymi standardami (4,74) oraz gotowość prowadzących do odpowiadania na pytania i udzielania dodatkowych wyjaśnień (4,77),
- relatywnie niższe oceny uzyskały, ale wciąż na dobrym poziomie: informowanie o dostępności dyżurów i konsultacji (4,57), obiektywność oceniania w oparciu o jasno określone kryteria (4,56) oraz zrozumiałość przekazywania treści (4,56),
- szczególnej uwagi wymagają przedmioty, które uzyskały niższe wyniki: biologia molekularna (4,54), farmakologia z toksykologią (4,45), anatomia – ćwiczenia (4,01).

W celu utrzymania wysokiej jakości kształcenia oraz eliminowania zidentyfikowanych trudności Komisja rekomenduje podjęcie następujących działań:

- kontynuowanie budowania bazy dobrych praktyk dydaktycznych poprzez upowszechnianie rozwiązań stosowanych przez wysoko ocenianych prowadzących, w szczególności w zakresie przystępnego przekazywania wiedzy, angażowania studentów, udzielania informacji zwrotnej oraz budowania relacji opartych na wzajemnym szacunku,
- przeprowadzenie pogłębionej analizy przedmiotów o niższych ocenach, zwłaszcza anatomii – ćwiczeń, farmakologii z toksykologią oraz biologii molekularnej. Analiza powinna uwzględniać komentarze studentów, stosowane metody nauczania, organizację zajęć oraz zasady zaliczania,

- optymalizacja harmonogramów zajęć dydaktycznych, z uwzględnieniem równomiernego rozłożenia obciążeń studentów, czasu niezbędnego na przygotowanie do zajęć oraz wpływu późnych godzin prowadzenia zajęć na koncentrację i efektywność uczenia się,
- kontynuowanie systematycznego monitorowania satysfakcji studentów poprzez analizę wyników kolejnych badań ankietowych, porównywanie ocen poszczególnych przedmiotów oraz obserwowanie zmian w obszarach wymagających poprawy. Przy interpretacji rezultatów należy uwzględniać liczbę uzyskanych odpowiedzi i ostrożnie formułować wnioski w odniesieniu do przedmiotów ocenionych przez niewielką grupę respondentów.

Drugi kwestionariusz, dotyczący oceny placówki medycznej prowadzącej zajęcia kliniczne, został opracowany w celu pozyskania od studentów kierunku lekarskiego informacji zwrotnej dotyczącej warunków i jakości realizacji zajęć klinicznych w poszczególnych placówkach medycznych. Kwestionariusz składa się z 17 pytań zamkniętych dotyczących warunków i organizacji pracy w placówce, bezpieczeństwa oraz współpracy z personelem, a także perspektyw rozwijania kompetencji klinicznych oraz 4 pytań odnoszących się do poziomu satysfakcji z udziału w zajęciach klinicznych w placówce. Badanie przeprowadzono w formie elektronicznej; uruchomiono je na początku czerwca. Badanie ma na celu uzyskanie informacji pozwalających ocenić, w jakim stopniu placówka zapewnia odpowiednie warunki do realizacji zajęć klinicznych, rozwijania umiejętności praktycznych i kompetencji klinicznych studentów oraz bezpiecznego uczestnictwa w procesie diagnostyczno-terapeutycznym. Pożądanym efektem badania jest uzyskanie uporządkowanej informacji zwrotnej dotyczącej jakości placówek, w których realizowane są zajęcia kliniczne, oraz identyfikacja ich mocnych stron i obszarów wymagających doskonalenia. Kwestionariusz obejmuje pięć modułów. Pierwszy z nich dotyczy warunków dydaktycznych placówki, jej wyposażenia, dostępności infrastruktury oraz zapewniania środków ochrony osobistej. Drugi koncentruje się na organizacji zajęć klinicznych i zawiera pytania dotyczące terminowej realizacji zajęć, liczebności grup studenckich oraz dostępu do dokumentacji medycznej. Trzeci moduł obejmuje kwestie bezpieczeństwa zarówno studentów, jak i pacjentów w trakcie realizowanych zajęć – ocenie podlega przestrzeganie zasad BHP i aseptyki oraz dostęp do środków ochrony osobistej. Czwarty moduł dotyczy stosunku personelu medycznego do studentów, tj. tego, czy personel tworzy przyjazną atmosferę pracy, zapewnia warunki do nabywania umiejętności praktycznych i służy pomocą w sytuacjach wymagających wsparcia. Ostatni moduł skupia się na możliwościach uczenia się i rozwijania kompetencji klinicznych. Stanowi niejako zwieńczenie udziału w zajęciach klinicznych, ponieważ dotyczy możliwości udziału studenta w procesie diagnostyki i wykonywania niektórych zabiegów pod nadzorem prowadzących, a także rozwijania umiejętności komunikacji z pacjentem oraz współpracy z innymi pracownikami. Uzupełnieniem są pytania o ogólną satysfakcję z zajęć w danej placówce oraz pytania otwarte, w których studenci mogą wskazać mocne strony zajęć i aspekty wymagające poprawy.

Rezultatem badania jest pozyskanie danych stanowiących podstawę do bieżącego monitorowania jakości kształcenia klinicznego oraz podejmowania, w razie potrzeby, działań doskonalących. Analiza odpowiedzi studentów może służyć identyfikowaniu placówek szczególnie dobrze przygotowanych do realizacji zajęć klinicznych, jak również rozpoznawaniu problemów dotyczących wyposażenia, organizacji zajęć, bezpieczeństwa, współpracy personelu ze studentami oraz możliwości osiągnięcia efektów uczenia się.

W badaniu wzięło udział 20 spośród 23 studentów kierunku lekarskiego odbywających zajęcia kliniczne, co stanowi 87% uprawnionych. Na podstawie analizy wyników przeprowadzonego badania ankietowego sformułowano następujące wnioski:

- najwyższe możliwe oceny uzyskały wszystkie placówki realizujące zajęcia kliniczne w obszarach: zapewnienie studentom środków ochrony osobistej, organizacja zajęć klinicznych zgodna z planem zajęć, liczebność grupy studenckiej odpowiednia do prowadzenia zajęć klinicznych, prowadzenie zajęć z zachowaniem zasad aseptyki, procedur BHP i zasad ochrony pacjenta oraz gotowość personelu do wyjaśniania problemów i udzielania praktycznych wskazówek;
- respondenci wyrazili zadowolenie m.in. z takich aspektów, jak: wyposażenie sal, pracowni i oddziału, dostęp do sprzętu medycznego, zachowanie właściwego porządku i zasad bezpieczeństwa, a także przestrzeganie standardów higienicznych oraz obowiązującego regulaminu placówki, jasne instrukcje dotyczące bezpiecznego wykonywania procedur klinicznych oraz możliwość obserwacji procedur diagnostycznych i zabiegowych, a także zajęcia sprzyjające rozwijaniu umiejętności komunikacji z pacjentem;
- stosunkowo wysoką średnią ocen uzyskały: możliwość wykonywania podstawowych procedur klinicznych pod nadzorem oraz życzliwość i otwartość personelu medycznego na współpracę ze studentami;
- nieco niższe, choć nadal wysokie oceny (nie niższe niż 4,5) uzyskały: zajęcia wspierające rozwój umiejętności pracy zespołowej oraz traktowanie studentów z szacunkiem jako części zespołu medycznego;
- wszyscy studenci zgodnie potwierdzili, że oceniane placówki medyczne są odpowiednimi miejscami do realizacji zajęć klinicznych;
- ankietowani chętnie dzielili się opiniami na temat realizacji i przebiegu zajęć klinicznych w placówkach. Wśród szczególnie pozytywnie ocenianych aspektów wymieniali odpowiednią liczebność grup klinicznych, organizację zajęć oraz możliwość pracy w małych, dwuosobowych zespołach. Respondenci doceniali również otwartość i zaangażowanie prowadzących, w szczególności ich gotowość do odpowiadania na pytania i wyjaśniania wątpliwości studentów. Korzystnie oceniano także praktyczny charakter zajęć, umożliwiający bezpośrednie zastosowanie wiedzy teoretycznej w sytuacjach klinicznych, oraz jasno określone zasady i regulamin realizacji zajęć.

Po dyskusji i analizie wyników badania dotyczącego oceny placówek medycznych prowadzących zajęcia kliniczne Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia zaleciła:

- bieżące monitorowanie warunków studiowania i potrzeb studentów powiązanych z tokiem kształcenia w placówkach medycznych oraz wspierania ich rozwoju naukowego i zawodowego,
- kontynuację działań ukierunkowanych na dalsze doskonalenie kompetencji studentów w zakresie współpracy zespołowej, przy jednoczesnym zapewnieniu im partnerskiego traktowania, opartego na wzajemnym szacunku, oraz możliwości funkcjonowania w placówce jako integralnej części zespołu medycznego.

Ad. 9 Omówienie doboru oceny metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w Uczelni

W trakcie dyskusji Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia zwróciła uwagę na potrzebę ujednolicenia zasad dotyczących doboru oraz oceny metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, w szczególności w przypadku stosowania przez nauczycieli akademickich metod opartych na pracy grupowej. Analiza praktyki dydaktycznej wskazuje, że w przypadku, gdy

jedną z metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się jest projekt, prezentacja lub inne zadanie wykonywane zespołowo, pojawia się problem z jednoznacznym określeniem, w jakim stopniu każdy ze studentów osiągnął zakładane efekty uczenia się oraz jaki był jego rzeczywisty, indywidualny wkład w wykonanie zadania. Sama realizacja projektu lub prezentacji w grupie nie pozwala automatycznie przyjąć, że wszyscy członkowie grupy osiągnęli efekty uczenia się w jednakowym stopniu. Wspólny rezultat pracy może być efektem nierównomiernego zaangażowania poszczególnych studentów. Dlatego grupowa forma wykonania zadania nie powinna być utożsamiana z możliwością wystawienia wszystkim członkom grupy identycznej oceny. Komisja zwróciła również uwagę, że w sylabusach przedmiotów, w których przewidziano projekt lub prezentację grupową, nie zawsze wskazywana jest dodatkowa metoda pozwalająca na indywidualną weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się.

Z tego względu wskazane jest przyjęcie zasady, zgodnie z którą w przypadku zastosowania grupowej formy realizacji lub weryfikacji efektów uczenia się nauczyciel akademicki powinien przewidzieć także taką formę weryfikacji, która umożliwi ocenę indywidualnych osiągnięć studenta. W przypadku stosowania przez nauczyciela akademickiego projektu, prezentacji lub innej pracy wykonywanej w grupie jako metody osiągania lub weryfikacji efektów uczenia się, należy zapewnić możliwość ustalenia indywidualnego wkładu każdego studenta oraz indywidualnego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Komisja ustaliła, że mogą to być w szczególności:

- indywidualna część projektu;
- indywidualny raport lub opracowanie;
- odpowiedź ustna;
- obrona projektu;
- odpowiedzi na pytania dotyczące wykonanego zadania;
- indywidualne zadanie sprawdzające;
- indywidualna refleksja lub analiza rezultatów projektu;
- inna metoda pozwalająca nauczycielowi ustalić, czy konkretny student osiągnął wymagane efekty uczenia się.

Nie chodzi przy tym o formalne dodanie kolejnej pozycji w sylabusie, ale o zapewnienie rzeczywistej możliwości indywidualnej weryfikacji efektów. W celu ograniczenia ocen o charakterze zbiorowym nauczyciel powinien określić sposób dokumentowania indywidualnego udziału studentów w projekcie. W związku z powyższym właściwe jest przyjęcie zasady, że metody osiągania efektów uczenia się i metody ich weryfikacji określone w sylabusie powinny być ze sobą spójne. Komisja uznała, że niezbędne będzie uregulowanie tych zasad w zarządzeniu obowiązującym w całej Uczelni.

Komisja zarekomendowała również uzupełnienie wzoru sylabusa o informację o sposobie indywidualnej weryfikacji efektów uczenia się w przypadku zadań realizowanych zespołowo oraz uwzględnienie tej kwestii przy zatwierdzaniu sylabusów na kolejny rok akademicki.

Ad. 10 Standaryzacja harmonogramu zajęć dydaktycznych oraz organizacji procesu kształcenia

Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia omówiła standardy dotyczące harmonogramu zajęć dydaktycznych oraz organizacji procesu kształcenia. Standard powinien uwzględniać nie tylko realizację programu studiów, ale również warunki sprzyjające efektywnemu uczeniu się, w tym higienę nauki, racjonalne rozłożenie obciążenia dydaktycznego oraz ograniczenie

nadmiernej kumulacji zajęć w ciągu jednego dnia. Standaryzacja powinna obejmować zarówno studia stacjonarne, jak i niestacjonarne, z uwzględnieniem specyfiki organizacyjnej obu form kształcenia. Przypomniano, że nadmierna liczba godzin dydaktycznych skumulowana w jednym dniu może ograniczać zdolność studentów do koncentracji, przyswajania nowych treści i aktywnego uczestnictwa w zajęciach. Dlatego harmonogram powinien być projektowany z uwzględnieniem maksymalnego dobowego wymiaru zajęć dydaktycznych, a nie wyłącznie z perspektywy technicznego „zmieszczenia” wszystkich zajęć wynikających z programu studiów. Przy tworzeniu harmonogramu zaleca się odejście od praktyki, w której jedynym kryterium jest dostępność sal lub nauczycieli akademickich. W wyniku dyskusji Komisja rekomenduje:

- wprowadzenie i przestrzeganie jednolitych zasad organizacji harmonogramów zajęć dydaktycznych;
- przyjęcie dla studiów stacjonarnych maksymalnego dobowego wymiaru 8 godzin dydaktycznych (8×45 min);
- przyjęcie dla studiów niestacjonarnych maksymalnego dobowego wymiaru 10 godzin dydaktycznych (10×45 min);
- ograniczenie bloku zajęć realizowanych w piątkowe popołudnia na studiach niestacjonarnych do nie więcej niż 5 godzin dydaktycznych;
- dążenie do równomiernego rozłożenia obciążenia studentów w czasie, zapewnienia odpowiednich przerw oraz ograniczenia kumulacji zajęć wymagających intensywnej koncentracji.

Organizacja harmonogramu powinna uwzględniać nie tylko możliwości organizacyjne Uczelni, ale przede wszystkim warunki sprzyjające efektywnemu osiągnięciu efektów uczenia się.

Komisja zarekomendowała uwzględnienie powyższych zasad przy opracowywaniu harmonogramów zajęć na semestr letni roku akademickiego 2025/2026 oraz monitorowanie ich przestrzegania przez Dział Jakości Kształcenia, w tym z wykorzystaniem wyników ankiet studenckich dotyczących organizacji procesu kształcenia.

Ad. 11 Sprawy różne

W ramach spraw różnych nie zgłoszono wniosków. Przewodniczący Komisji dr inż. Zdzisław Szymański, prof. SAN podziękował wszystkim za udział w spotkaniu i przygotowanie sprawozdań. Kolejne posiedzenie Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia zaplanowano na grudzień 2026 r.

Ad. 12 Zestawienie rekomendacji Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia

1. Kontynuacja realizacji rekomendacji z posiedzenia z 10 grudnia 2024 r., które nie zostały w pełni zrealizowane (pkt 1) – odpowiedzialni: Dział IT (strona internetowa) oraz zespół roboczy pod kierunkiem prof. Grzegorza Chojnackiego (studia II stopnia na kierunku „grafika”) – termin: I kwartał 2026 r.; dr Krzysztof Kandefer, prof. SAN – Pełnomocnik Rektora ds. organizacji dydaktyki (obsada zajęć) – termin: styczeń 2026 r. (semestr letni) oraz wrzesień 2026 r. (semestr zimowy).
2. Opracowanie i monitorowanie zestawienia działań naprawczych na kierunku „psychologia” (pkt 2) – odpowiedzialni: dr Mariola Badowska, prof. SAN – opiekun kierunku, oraz Komisja Programowa kierunku „psychologia”; termin: I kwartał 2026 r.
3. Wewnętrzny przegląd prac etapowych i dyplomowych na kierunkach przygotowujących się do oceny PKA (pkt 3) – odpowiedzialni: komisje programowe tych kierunków; termin:

prace etapowe – kwiecień 2026 (semestr zimowy), lipiec 2026 r. (semestr letni), prace dyplomowe – październik 2026 r.

4. Wdrożenie zasad korzystania z narzędzi AI, wzoru oświadczenia studenta oraz szkoleń dla kadry (pkt 4) – odpowiedzialny: dr Krzysztof Kandefer, prof. SAN – Pełnomocnik Rektora ds. organizacji dydaktyki; termin: do końca stycznia 2026 r.
5. Zwiększenie zwrotności ankiet (pkt 5) – odpowiedzialny: Dział Jakości Kształcenia; termin: II–III kwartał 2026 r.
6. Organizacja szkoleń kadry w zakresie kształcenia zdalnego i aktywizujących metod dydaktycznych (pkt 6) – odpowiedzialny: dr Krzysztof Kandefer, prof. SAN – Pełnomocnik Rektora ds. organizacji dydaktyki; termin: II kwartał 2026 r.
7. Plan działań doskonalących w obszarze warunków studiowania, aktywności studenckiej i współpracy z otoczeniem (pkt 7) – odpowiedzialni: kierownicy właściwych jednostek (Biuro Karier, Dziekanaty, Biblioteka) i opiekunowie kół naukowych we współpracy z Samorządem Studenckim” oraz Pełnomocnikiem Rektora ds. organizacji dydaktyki; termin: I kwartał 2026 r.
8. Monitorowanie warunków realizacji zajęć klinicznych na kierunku lekarskim (pkt 8) – odpowiedzialny: Dziekan Wydziału Lekarskiego; termin: II kwartał 2026 r.
9. Opracowanie projektu zarządzenia w sprawie indywidualnej weryfikacji efektów uczenia się przy pracach grupowych (pkt 9) – odpowiedzialny: dr Krzysztof Kandefer, prof. SAN – Pełnomocnik Rektora ds. organizacji dydaktyki; termin: II kwartał 2026 r.
10. Wdrożenie standardu harmonogramu zajęć od semestru letniego 2025/2026 (pkt 10) – odpowiedzialni: dr Krzysztof Kandefer, prof. SAN – Pełnomocnik Rektora ds. organizacji dydaktyki, dziekani Filii oraz dziekan jednostki macierzystej, Dział Jakości Kształcenia (monitorowanie); termin: luty 2026 r.

Protokolant: mgr Ewelina Szmyt